

Efesolaiskirjeen selitys 9
Ef. 3:1–13

Apostolin tehtävä

Viime kerralla käsitelimme tässä Paavalin Efesolaiskirjeen selityksessä sitä, kuinka Kristuksen yhdessä ja apostolisessa kirkossa juutalaisten ja pakanoitten välinen eroavaisuus ja vihamielisyys on kumottu. Seuraavaksi Paavali alkaa käsitellä tehtävänsä Kristuksen apostolina eli lähettiläänä.

Tästä syystä minä Paavali, joka olen Kristuksen Jeesuksen tahdosta vankina teidän vierasheimoisten tähden, polvistun Isän eteen. Olettehan kuulleet siitä Jumalan suunnitelmasta, jonka hän armoissaan on ilmoittanut minulle, teidän parhaaksenne (Ef. 3:1–2)

”Tästä syystä”. Näin Paavali aloittaa tämän jakson. Noilla sanoilla hän viittaa edellä kirjoittamaansa, eli siihen, mitä hän on sanonut juutalaisten ja pakanoitten suhteesta seurakunnassa. Heidän välillään ei ole enää eroa, sillä Jeesus on kuolemassaan sovittanut molemmat ihmiskunnan ryhmät Jumalan kanssa ja toistensa kanssa. Pakanatkin on Jeesuksen kautta otettu osaksi Jumalan kansaa. Juutalaisetkin tarvitsevat yhtä lailla pakanoitten kanssa tätä sovitusta, jonka Jumala on tuonut ihmiskunnalle Kristuksessa. Tämä osoittaa, kuinka tärkeitä pakanakansat ovat Jumalalle. Niinpä Paavali rukoilee heidän edestään.

Paavalin kirjallinen tyyli on monimutkaista. Varsinkin tässä Efesolaiskirjeessä. Kun hän tässä kolmannen luvun jakeessa 1 kertoo ”polvistuvansa Isän eteen”, niin tästä teemasta eli rukouksensa sisällöstä hän jatkaa vasta jakeessa 14. Siinä välissä hän intoutuu puhumaan siitä, mitä Kristuksen apostolina oleminen oikein hänen tapauksessaan on.

Apostolina olemisesta

Ensinnäkin se on sitä, että Paavali oli joutunut vangiksi. Hän oli julistanut pakanoille evankeliumia Jeesuksesta, mutta vallanpitäjät eivät olleet pitäneet siitä. Siksi hän nyt oli vankina, ilmeisesti Roomassa.

Toiseksi apostolina oleminen oli sitä, että Jumala oli ilmoittanut Paavalille pelastussuunnitelmansa. Se oli ilmoitettu hänelle ”teidän parhaaksenne”. Olihan ilmoituksen sisältönä se, että Jeesuksessa pakanakansoille oli annettu aivan ennalta-arvaamattoman suurta hengellistä eli jumalasuhdetta koskevaa hyötyä.

Minulle on ilmestyksessä annettu tiedoksi tämä salaisuus, niin kuin olen edellä lyhyesti kirjoittanut. Tätä lukiessanne voitte huomata, kuinka hyvin minä olen perillä Kristuksen salaisuudesta. Sitä ei menneiden sukupolvien aikana annettu ihmisten tietoon, mutta nyt Henki on ilmoittanut sen Kristuksen pyhille apostoleille ja profeteoille (Ef. 3:3–5).

Tästä evankeliumin salaisuusluonteesta on puhuttu jo aiemmassa luennossa. Se tarkoittaa sitä, että ihmisen luontainen, järkeen tai uskonnolliseen kokemukseen perustuva jumalantuntemus ei voi saavuttaa tietoa siitä, mitä Jumala on Jeesuksessa ihmiskunnan hyväksi tehnyt. Siihen tarvitaan Jumalan Hengen antama erityinen ilmoitus.

Siitä Paavali kertoo omalla kohdallaan näin:

Teen teille selväksi, veljet, että minun julistamani evankeliumi ei ole ihmismielen mukainen. Enhän minä ole sitä ihmisiltä saanutkaan, eikä kukaan ole sitä minulle opettanut, vaan sain sen, kun Jeesus Kristus ilmestyi minulle. Olettehan kuulleet, kuinka minä aikoinani, kun elin juutalaisena, vainosin kiihkeästi Jumalan seurakuntaa ja yritin tuhota sen. Menin juutalaisuudessa pitemmälle kuin useimmat ikätoverini ja kiihvailin isiltä perittyjen opetusten puolesta. Mutta Jumala, joka jo äitini kohdusta oli valinnut minut ja armossaan kutsui minut työhönsä, näki hyväksi antaa Poikansa ilmestyä minulle, jotta lähtisin julistamaan vieraille kansoille sanomaa hänestä. Silloin en kysynyt neuvoa yhdeltäkään ihmiseltä enkä heti lähtenyt Jerusalemiin tapaamaan niitä, joista oli tullut apostoleja jo ennen minua. Sen sijaan menin Arabiaan ja palasin sieltä takaisin Damaskokseen (Gal. 1:11–17)

Apostolin sanoman sisältö

Mikä sitten on tuon Jumalan Hengen Paavalille antaman sanoman erityinen sisältö? Se on Efesolaiskirjeen mukaan tämä:

”- muihin kansoihin kuuluvilla on sama oikeus perintöön kuin juutalaisillakin, he ovat saman ruumiin jäseniä ja heitä koskee nyt sama lupaus, kun evankeliumi on johtanut heidät Kristuksen Jeesuksen yhteyteen. Tämän evankeliumin palvelija minusta on tullut sen armolahjan perusteella, jonka Jumala on voimassaan minulle suonut.” (Ef. 3:6–7)

Muihin kansoihin kuuluvilla on sama oikeus perintöön kuin juutalaisillakin. Tämä johtuu siitä, että Jumalan Jeesuksen kautta antama ”testamentti” eli liitto koskee koko ihmiskuntaa, ei vain juutalaisia. Perintö tarkoittaa taivaassa saatavaa uutta, nykyistä parempaa elämää. Se on totta jo nykyisin, hengellisenä todellisuutena ja jumalasuhteena. Näkyvää ja koettavaa siitä tulee maailmanlopussa, kun Jeesus tulee takaisin.

”Sama lupaus”. Se lupaus on vaikkapa syntien anteeksisaamisesta ja tuomiosta vapautumisesta:

Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä. Sillä ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan tuomitsemaan maailmaa, vaan sitä varten, että maailma hänen kauttansa pelastuisi. Joka uskoo häneen, sitä ei tuomita (Joh. 3:16–18)

Toisaalta lupaus on laajempi. Se koskee Jumalan rakkautta ja huolenpitoa, josta vaikkapa Psalmi 23 puhuu:

Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille, hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä. Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa, en pelkäisi mitään pahaa, sillä sinä olet
minun kanssani. Sinä suojelet minua kädelläsi, johdatat paimensauvallasi (Ps. 23:1–4)

Tuo jumalallinen huolenpito ei koske enää pelkästään Israelin kuningasta, Daavidia. Se koskee myös pakanoita, yksikertaisintakin ihmistä.

Saan julistaa

Tämän sanoman suuruuden ja ihmeellisyyden takia Paavali on hyvin innoissaan, siitä huolimatta, että on vankina tuon samaisen sanoman takia:

Minulle, kaikista pyhistä vähäisimmälle, on annettu se armo, että saan julistaa kansoille sanomaa Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta ja ilmoittaa sen pyhän suunnitelman, jonka Jumala, kaiken luoja, on ikiajoista asti pitänyt salaisuutenaan (Ef. 3:8–9)

Paavali piti itseään ”kaikista pyhistä vähäisimpänä” sen vuoksi, että hän ennen kääntymistään oli vainonnut Kristuksen seurakuntaa.

Viimeiseksi kaikista hän ilmestyi minullekin, joka olen kuin keskosenä syntynyt. Olenhan apostoleista vähäisin enkä edes ansaitse apostolin nimeä, koska olen vainonnut Jumalan seurakuntaa. Mutta Jumalan armosta minä olen se mikä olen, eikä hänen armonsakaan minua kohtaan ole mennyt hukkaan. Olen tehnyt enemmän työtä kuin kukaan heistä, en tosin minä itse, vaan Jumalan armo, joka on ollut voimani (1. Kor 15:9–10)

On hyvin lohdullista ajatella, että Paavalin kokemuksen mukaan hän itse ei ollut saanut mitään aikaan vaan kaiken oli saanut aikaan hänen kanssaan ja hänessä vaikuttanut Jumalan armo ja voima. Samassa asiassa on meidän nykypäivänkin evankeliumin julistajien onnistuminen edelleen.

Avaruuden henkivallatkin ihmettelevät

Näin myös avaruuden henkivallat ja voimat tulevat seurakunnan välityksellä tuntemaan Jumalan viisauden kaikessa moninaisuudessaan (Ef. 3:10)

Tämä on minusta aina ollut hämärä kohta, jota en ymmärrä. Ilmeisesti Paavali kuitenkin ajatteli, että avaruuden eli taivaan eri sfääreissä elää henkiolentoja. Ne eivät ole kunnolla perillä Jumalasta

ja hänen viisaudestaan, mutta kun ne saavat havaita sen armon, jota Jumala osoittaa ihmisille kirkkonsa kautta, ne ihmettelevät ja kunnioittavat Jumalaa entistä enemmän.

Jostain samanlaisesta puhutaan myös 1. Pietarin kirjeessä:

Ja heille [profeetoille], koska he eivät palvelleet itseänsä, vaan teitä, ilmoitettiin se, mikä nyt on teille julistettu niiden kautta, jotka taivaasta lähetetyssä Pyhässä Hengessä ovat teille evankeliumia julistaneet; ja siihen enkelitkin halajavat katsahtaa (1. Piet. 1:12)

Nykyajan sovellutuksena voisi miettiä vaikkapa sitä, tarkoittaako Paavali joitain ”ekstraterrestiaalisia” olentoja, ufomiehiä, jotka ovat Jumalan luomia, mutta eivät kuitenkaan samalla tavalla osallisia Jumalasta ja hänen tuomastaan pelastuksesta kuin ihmiset. Jumalahan syntyi ihmiseksi juuri tälle planeetalle eikä mihinkään muualle. Siksi ihmiskunta on saanut kaikkia mahdollisia ufomiehiä tai enkeleitä suuremman armon. Näin ainakin kirkkoisät ajattelivat, vaikka eivät puhuneetkaan ufomiehistä vaan enkeleistä.

Älkää lannistuko!

Tällainen oli Jumalan ikiaikainen suunnitelma, joka meidän Herramme Kristuksen Jeesuksen oli määrä toteuttaa. Kristuksen omina ja häneen uskoen voimme rohkeasti ja luottavaisina lähestyä Jumalaa. Siksi pyydän teitä olemaan lannistumatta, vaikka minä saan teidän tähtenne kärsiä vainoa. Se koituu teidän kunniaksenne (Ef. 3:11–13).

Hienoa ja lohdullista evankeliumia: Me olemme Kristusken omia, kun uskomme häneen. Siksi me saamme rohkeasti ja luottavaisina lähestyä Jumalaa. Meidän ei pidä lannistua, vaikka kirkko ja sen tekemä evankeliumin julistus saisikin kärsiä monenlaista vastustusta ja vainoa. Lopulta sekin koituu kunniaksemme, kunhan emme luovuta.